

Olvasmány:

Ez37,1-10¹ Az Úr megragadott engem; elvitt engem az Úr lélek által, és letett egy völgyben. Tele volt az csontokkal. 2 Végigvezetett köztük körös-körül, és láttam, hogy nagyon sok csont volt a völgyben, és már nagyon szárazak voltak. 3 Megkérdezte tőlem: Emberfia! Életre kelnek-e még ezek a csontok? Én így feleltem: Ó, Uram, Uram, te tudod! 4 Akkor ezt mondta nekem: Prófétálj e csontokról! Mondd nekik: Ti, száraz csontok, halljátok az Úr igéjét! 5 Így szól az én Uram, az Úr ezekhez a csontokhoz: Én lelket adok belétek, és életre keltek. 6 Inakat adok rátok, húst rakok rátok, és beborítlak benneteket bőrrel, azután lelket adok belétek, hogy életre keljete. Akkor majd megtudjátok, hogy én vagyok az Úr! 7 Én tehát profétáltam, ahogyan megparancsolta nekem. Amint profétálni kezdtem, hirtelen nagy zörgés támadt, a csontok pedig remegni kezdtek, és egymáshoz illeszkedtek. 8 Láttam, hogy inak kerültek rájuk, majd hús növekedett, és végül bőr borította be őket, de lélek még nem volt bennük. 9 Akkor ezt mondta nekem: Prófétálj a léleknek, profétálj, emberfia, és mondd a léleknek: Így szól az én Uram, az Úr: A négy égtáj felől jöjj elő, lélek, és lehelj ezekbe a megöltebe, hogy életre keljenek! 10 Én tehát profétáltam, ahogyan megparancsolta nekem. Akkor lélek szállt beléjük, életre keltek, és talpra álltak: igen-igen nagy sereg volt.

Alapige:

Jel21,1-7²: 1 És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. 2 És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve. 3 Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trón felől: Íme, Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga Isten lesz velük, 4 és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak. 5 A trónon ülő ezt mondta: Íme, újjáteremtek mindent. És így szólt: Írd meg, mert ezek az igék megbízhatók és igazak! 6 És ezt mondta nekem: Megtörtént! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen. 7 Aki győz, örökölni fogja mindezt, és Istene leszek annak, az pedig fiam lesz.

Újulás és megújulás. Kedves Testvérek. Életünk sok területén szembejönnek ezek a fogalmak. Megújuló energiák, új irányzatok és gondolatok, reformok.

De úgy hiszem, hogy a megújulás mindig is része volt, és az is marad az emberi életnek.

¹ <https://abibliamindenkie.hu/uj/EZK/37/>.2020.11.19

² <https://abibliamindenkie.hu/uj/REV/21/> 2020.11.19

A Jelenések könyve is régi képeket hoz elő, és újít meg, hiszen számtalanszor vesz át a prófétáktól és hozza elő az ő víziújukat, így az új Jeruzsálem képét is. A megújulás képeit persze többféle módon láthatjuk visszaköszönni.

Hiszen a természetben is látjuk ezt, no, ha leginkább tavasszal s nem éppen a ködös november vége felé, mikor a levelek lehullanak s a terményeket már lassan mind betakarították.

Azért is hozom ezt a képet a természetből, mert talán nem tévedünk, ha azt mondjuk, az ókori ember számára sokkal közelebb volt a természet valósága. Tanár kollégáim meséltek olyan esetekről, ahol a gyerekek egy alpesi kiránduláson keresték a lila tehenet, s rácsodálóztak, hogy hát itt csak olyan tarkák vannak s lilát sehol se találni mint a tévében.

A természetből hozott képek példát adtak az abban élő embernek. S így számtalanszor kerülnek elő a Bibliában is. Jézus is előszeretettel alkalmazza őket a példázataiban, s az Ószövetség lapjain is látjuk őket.

Ezzel ellentétben mind az olvasmány mind a prédikáció alapigéje talán távolinak tűnik a természet valóságától. Az olvasmányban új emberek lesznek a halottak csontvázaiból, mert az Úr Igéje életre hívja őket.

Az alapigében pedig: elmúlik az első ég és föld, s tenger sincs többé? Leszáll az új Jeruzsálem a mennyből? Képes beszéd, de már nem a természeti törvényszerűségeken keresztül. Képes beszéd, amely a természetén túlról, vagy fogalmazhatunk úgy is, hogy a természet fölöttiről szól. Hiszen egy víziót látunk magunk előtt. S már többször szoltunk róla, hogy a Jelenések könyvének képei azok egy teljesen más szemszögből közelítenek.

S talán azért is érdemes erre azért néha koncentrálni, mert a megújulás az nem csak egy a természetben lévő folyamat, s nemcsak magától értetődő esemény. Hanem Isten is megújítja az emberrel a szövetségét, s nagyon sok új dolog nyílik meg az embernek a hit mélységében.

Másként megérteni dolgokat, mint ahogy azt a kőkemény ökol szabályok, s természetesnek vett farkastörvények mondják, más keretek közé helyezni a szemléletünket mert hiszen az Örökkévaló Isten az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég.

Idén november 22-én vasárnap van az egyházi év utolsó vasárnapja. Jövő héten vasárnap már az advent kezdődik. Ezt a mai vasárnapot úgy is szoktuk hívni, hogy az Örökkévalóság vasárnapja.

Az örökkévalóság, nem egy egyszerű fogalom. Már csak belegondolni sem. Hiszen a jelenkori szemléletünk erősen kötődik az európai történelemfelfogáshoz. Mikor mi történt. Konkrét évszámok, időpontok, események azok, amelyek meghatározzák az időről alkotott felfogásunkat.

S nemcsak a közösségi gondolkodásunkban mikor arra gondolunk, hogy 1517 Október 31-e, a reformáció szimbolikus kezdete, vagy 1920 Június 4-e, a trianoni békeszerződés aláírása, hanem a személyesben is. A saját életünkben is. A születésnapok, életeseemények, ünnepek mind mind arra készítetnek, hogy így gondoljunk az időre.

Ennek a fajta időszemléletnek mondhatnánk a *kronosz* fogalmát, mely a legátfogóbb jelentésű időfogalom az újszövetségi görögben.³ A pontszerű idő, amelyet mi is előszeretettel használunk. A jövő előttünk, a múlt mögöttünk van. Mintha egy vonalon állnánk.⁴

Azonban az örökkévalóságról másként gondolkodik a görög szemlélet. Legalább is a vallás időfogalma. Ezt hozza elő Platón is. Számára az örökkévalóság az isteni létforma.⁵

Éppen ezért szeretem én is az Örökkévaló jelzőt Istennel kapcsolatban használni. Mert Ő nemcsak a természet, hanem az idő felett is áll.

S amikor az Örökkévalóság vasárnapján megújulásról beszélünk és gondolkodunk, amikor megújulást mutató víziókat látunk és olvasunk, akkor tehetjük mindezt úgy, hogy számolhatunk Istennel, aki az idő felett áll.

Számolhatunk vele, még akkor is hogyha ismét zártabb a világ, és kijárási korlátozások vannak. Számolhatunk vele, még akkor is hogyha a földi élet végeességét tudjuk, látjuk és tapasztaljuk nap mint nap. Számolhatunk vele, hogy valóban letörli könnyeinket, s vigaszt nyújt. Számolhatunk Istennel, aki kezdet és vég, Alfa és Ómega.⁶

Azaz számolhatunk, hogy tőle indulunk, s nála ér véget földi pályánk. De mindemellett én úgy hiszem számolhatunk azzal is, hogy Isten be akar lépni a mi életünkbe. Hiszen „*adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen*” olvassuk a 6. versben. S ki ne szomjazna Isten üdítésére, az élet vizére, frissülésre, megújulásra, ki ne szomjazná a véges világban és létben a végtelen Istent.

S bár erről sokfajta filozófiai gondolat és elmélkedés született már, de én most mégis inkább az irodalomhoz nyúlnék. Nevesül Ady Endréhez, ugyanis a református költő 1909-ben írt versében⁷ így fejezi ki ezt a fajta epekedést az én olvasatomban:

Szeretném, hogyha szeretnének

S lennék valakié,

Lennék valakié.

S ezzel az epekedéssel szemben pedig mi hisszük, hogy vagyunk valakié. Mégpedig az Örök Istené, hogy aztán a kétségeink és a keresésünk majd nyugvópontra jutnak és azt mondhassuk igen, valóban Ő a mi Istenünk, s mi pedig gyermekei vagyunk. S hiszem, hogy ez a tudat aztán valóban ismét és mindig megújító mindannyiunknak. Ámen.

Isten gazdag áldását kívánva

Kádas Richárd László

³ Kronosz szócikk in: Dr. Varga Zsigmond: *Újszövetségi görög-magyar szótár*, Kálvin Kiadó Budapest, 1996, 1020

⁴ Thorleif Boman: *A héber és a görög gondolkodásmód egybevetése*, Kálvin Kiadó, Budapest, 1998, 104

⁵ Idézett mű, 106-107

⁶ A görög ábécé első és utolsó betűje

⁷ <https://epa.oszk.hu/00000/00022/00035/00858.htm> 2020.11.20